

Haarlem

Gemeente Haarlem

Jack Chr. van der Hoek

Wethouder Welzijn, Volksgezondheid, Sport, Dienstverlening & Communicatie

Retouradres: Stadhuis, Postbus 511 2003 PB Haarlem

Aan de leden van de commissie Samenleving

Datum 10 oktober 2012
Ons kenmerk STZ/WWGZ/2012/376117
Contactpersoon F. van Hattem
Doorkiesnummer 023-5113609
E-mail fdjhattem@haarlem.nl
Onderwerp Pluspakket GGD

Geachte leden,

Aanleiding

In de Haarlemse nota gemeentelijk gezondheidsbeleid 2011-2014 'Gezond beleid voor een gezonde leefstijl' is opgenomen dat de inzet van de GGD die wordt bekostigd uit het zogenaamde pluspakket voor een deel wordt afgebouwd en deze ruimte wordt benut om de voorstellen uit de nota Gezond beleid te financieren. De uitvoering van die voorstellen is niet gebonden aan de GGD, waar de taken uit het pluspakket dat wel zijn.

Bij de behandeling van de nota in commissie Samenleving (27 oktober 2011) heb ik u verteld dat ik bezig ben met een herijking van de specifieke taken van het pluspakket en de resultaten daarvan aan u leggen. Met deze brief informeer ik u over de nieuwe afspraken.

Financiering GGD: basispakket, pluspakket en overige financiering

De financiering van de GGD kent verschillende geldstromen.

- Het basispakket (of standaardpakket) wordt via een bijdrage per inwoner door de tien deelnemende gemeenten van de GGD gefinancierd. Het gaat hierbij om taken die door de wet verplicht bij de GGD moeten worden ondergebracht, denk aan taken als medische milieukunde en infectieziekte- bestrijding. Het basispakket valt onder de gemeenschappelijke regeling.

- Sinds 2001, toen de gemeentelijke gezondheidsdienst opging in de Hulpverleningsdienst Kennemerland (HDK), kent Haarlem een zogenaamd pluspakket voor de uitvoering van specifieke taken voor de gemeente Haarlem. De financiering was in de vorm van een lumpsumbedrag. De HDK is in 2008 omgevormd tot de Veiligheidsregio Kennemerland (toetreding gemeente Haarlemmermeer). Het Haarlemse pluspakket bleef daarbij in stand.

Naast het basis- en pluspakket verleent Haarlem subsidies aan de GGD voor specifieke activiteiten. Voorbeelden hiervan zijn de uitvoering van de Brede Centrale Toegang en projecten zoals De Gezonde School en Genotmiddelen. Haarlem koopt ook producten bij de GGD in, bijvoorbeeld het hygiënisch woningtoezicht.

De GGD heeft verder een aantal taken in het pakket die geheel gefinancierd worden uit de rechtstreekse inkomsten die daar tegenover staan. Dit worden markttaken genoemd. Een voorbeeld hiervan is reizigersvaccinatie.

Herijking pluspakket

In de loop der jaren is gebleken dat het inzicht in de afspraken gemaakt onder de noemer 'pluspakket' onvoldoende transparant was geworden. In 2010 heeft Haarlem daarom het initiatief genomen om samen met de GGD de afspraken over de taken in het pluspakket te herijken. De omvang van het pluspakket was in 2010 € 1,31 miljoen. Bij de herijking werd gekeken naar de noodzaak bestaande afspraken te handhaven, maar ook naar het verbeteren van de sturingsmogelijkheden van de gemeente op het takenpakket én of de GGD de juiste partner is om de gemeentelijke doelen te bereiken.

De oude afspraken konden inhoudelijk worden onderverdeeld in vijf blokken. Omdat er sprake was van een lumpsumbedrag is niet per blok aan te geven welk deel van het budget daar aan werd besteed.

1. Huren

In het pluspakket waren afspraken opgenomen over bijdragen in de huur van diverse locaties, onder meer voor jeugdgezondheidszorg, maar ook voor sociaal-medische advisering, reizigersvaccinaties en de huisvesting van GGD medewerkers. Deze laatste kosten horen thuis in de algemene kosten van de GGD en worden gefinancierd uit de inwonersbijdrage of uit de inkomsten van markttaken. De kosten voor de huisvesting van de jeugdgezondheidszorg, inmiddels grotendeels in de Centra voor Jeugd en Gezin opgenomen worden nu nog apart gefinancierd. De jeugdgezondheidszorg 4-19 wordt door de GGD voor alle deelnemende gemeenten uitgevoerd, maar de afspraken over de huisvestingskosten verschillen per gemeente. De GGD zal een inventarisatie maken hoe dit in de diverse gemeenten geregeld is, waarna regionaal besloten moet worden hoe er met deze kosten moet worden omgegaan (inwonersbijdrage of individuele afspraken). Haarlem staat op het standpunt dat dit onderdeel moet zijn van de algemene kosten van de jeugdgezondheidszorg.

2. Beleid

Onderdeel van het pluspakket was de uitvoering van beleidstaken voor maatschappelijke opvang c.q. verslavingsbeleid. Deze taken worden inmiddels weer door de gemeente zelf uitgevoerd en krijgen vorm in het uitvoeringsprogramma Regionaal Kompas dat door de gemeenten wordt opgesteld en bestuurlijk vastgesteld.

3. Inspecties kinderopvang

De inspecties van de kinderopvang worden door de GGD, in opdracht van de gemeente (hoofdafdeling VVH) uitgevoerd. De taak loopt door, maar de verantwoordelijkheid en het budget hiervoor (€ 100.000,--) is intern overgeheveld van Stadszaken naar VVH.

4. Jeugdgezondheidszorg

Vanuit het pluspakket werd door de GGD, bovenop het reguliere takenpakket Jeugdgezondheidszorg inzet geleverd in het speciaal onderwijs en op zogenaamde zorgscholen. Door de afdeling Jeugd, Onderwijs, Sport is samen met de GGD naar de inzet gekeken. Dit heeft er onder meer in geresulteerd dat een deel van de inzet onderdeel is geworden van het reguliere takenpakket Jeugdgezondheidszorg. De inzet in het speciaal onderwijs (arts en verpleegkundige) is afgestemd op de kwantitatieve en kwalitatieve behoefte en wordt deels niet meer door de GGD geleverd, maar door de school zelf. De inzet op zorgscholen is vertaald naar inzet voor zorgleerlingen.

De afspraken over de inzet worden sinds 2011 vastgelegd in prestatieafspraken met een subsidie (€ 325.000,--).

5. Hygiënisch Woningtoezicht

Het hygiënisch woningtoezicht (vervuilde huishoudens met risico's voor persoon of omgeving) werd ook vanuit het pluspakket gefinancierd. De inzet door de GGD betreft echter de gehele VRK-regio. Hierover zijn inmiddels nieuwe afspraken gemaakt met de GGD en de regiogemeenten. De gemeente Haarlem vergoedt de kosten van deze inzet met een vastgesteld bedrag per Haarlemse casus (kostenraming totaal € 200.000,--); de inzet in andere gemeenten wordt door de GGD aan hen gefactureerd. Hiermee is ook deze taak onderdeel geworden van de specifieke activiteiten die gemeenten separaat afnemen.

Budget

Het oorspronkelijke budget voor het Haarlemse pluspakket was € 1,31 miljoen. Dit bedrag wordt in de begroting 2013 niet meer opgenomen onder de noemer pluspakket, maar onderverdeeld en als volgt ingezet.

1. Inspecties Kinderopvang (€ 100.000; budget overgeheveld naar VVH)
2. Kosten voor hygiënisch woningtoezicht (€ 200.000)
3. Inzet voor jeugdgezondheidszorg, zorgleerlingen op het speciaal onderwijs (€ 325.000).
4. Preventieactiviteiten alcohol en drugs (€ 100.000)
5. Uitvoering van de voorstellen uit de nota Gezond beleid (€ 325.000),

Over de inzet onder 4. en 5. is besloten bij de vaststelling van de nota Gezond Beleid en bij het Uitvoeringsprogramma Regionaal Kompas 2013.

Het resterende deel van het budget (€ 260.000) wordt ingezet ter gedeeltelijke dekking van de gestegen kosten van standaardpakket. De kosten van het standaardpakket worden door het bestuur van de gemeenschappelijke regeling VRK vastgesteld op een bedrag per inwoner dat bij de individuele gemeenten in rekening wordt gebracht.

Haarlem

4

Door per onderdeel afspraken vast te leggen in de vorm van prestatieafspraken (subsidie) of productafspraken (inkoop), in plaats van het verstrekken van een lumpsumbedrag, stuurt de gemeente beter op het bereiken van de gemeentelijke doelen uit de programmabegroting. Dit is in lijn met de kaderstellende nota Subsidiesystematiek in Haarlem.

Het onderverdelen van het pluspakket in aparte afspraken geeft ook de mogelijkheid naast de GGD ook met andere instellingen afspraken te maken. Met name op de punten 3. en 4. wordt dit gedaan.

Conclusie

1. Met de herijking van het pluspakket hebben de gemeente en de GGD nieuwe afspraken gemaakt over de inzet door de GGD. In plaats van een lumpsumbedrag voor een algemeen takenpakket worden nu specifieke afspraken gemaakt over de inzet. Dit wordt via prestatieafspraken bij een subsidierelatie of door middel van inkoop door de gemeente gestuurd, waardoor de sturingsmogelijkheden voor de gemeente Haarlem als opdrachtgever zijn vergroot.
2. Er heeft een verschuiving plaatsgevonden van inzet door de GGD van het pluspakket naar het standaardpakket. Een deel van het oorspronkelijke budget wordt ingezet om de gestegen kosten van dit standaardpakket te dekken.
3. Een deel van het budget is vrijgekomen omdat inzet door de GGD is vervallen. Dit wordt nu ingezet conform het doel van het budget: gezondheidsbeleid voor de Haarlemse inwoners, conform de vastgestelde nota gemeentelijk gezondheidsbeleid 2011-2014 'Gezond beleid voor een gezonde leefstijl' (2011/72996). Het budget is echter niet meer verbonden aan de GGD. De gemeente zet de middelen nu in door activiteiten van verschillende instellingen te subsidiëren of in te kopen. Voorbeelden hiervan zijn het stimuleren van bewonersinitiatieven voor een gezonde leefstijl, het project Jongeren op gezond gewicht en samenwerkingsprojecten met de eerstelijnsgezondheidszorg.

Met vriendelijke groet,

Jack Chr. van der Hoek